

PODYMNY (40) ai

o jasne.

sg m L podymném (1). ◇ n N podymné (12); -é (9), -(e) (3). ◇ G podymného (14); -ého (13), -(e)go (1). ◇ A podymné (7); -é (5), -(e) (2). ◇ [I podymn(e)m.] ◇ L podymnym (6).

Sł stp: *podymne, poddymne, Cn notuje, Linde XVIII w.*

Płacony jako danina zwana podymnem (40) : Ale gdzie ofobnéy zmiánki w przywileiu [...] o dwu grofzu podymném [de exactione duorum grossorum JanStat 102]/ [...] nie vczyniono: to bywa rozumiano/ iż práwu królewkiému ieft záchowano. SarnStat 52, 63.

a. *W funkcji rzeczownika: »podymne« = danina od dymu, czyli zagrody wiejskiej, później zmieniona na stały podatek gruntowy w wysokości 2 groszy z łanu; exactionem duorum grossorum a. per duos grossos JanStat; census conicus a. qui per focus solvitur, colonarium, exactio caminarium a. fumalium, fumale, ostarium, rastrale, regale Cn (38) : Krolu nie każ mi nic przeciwko Práwu/ niewinienemci więcej nic iedno Podymne/ woynę/ á Tytuł ná Pozwie OrzRozm L3v; Woiewodowie y niektórzy Kálztellani fą wolni od Podymného. SarnStat 353, 63, 349 żp, 351, 352 [2 r.], 353 (17); GDy kilkánaście głów w Polfcze rządziło, Krzywd y niefortun ách wízelkich zázyło To cne Sármátckie páńftwo: nuz poddáni, Zbytnie z nich dárto podymne y dáni. KlonKr A2; [LustrKrak II 8; LustrLub 33].*

Zwrot: »podymne płacić, dawać; podymne (jest) płacono (a. (za)płacone); płacenie podymnego« [w tym: dawać i płacić (1)] = exactionem duorum grossorum a. per duos grossos exsolvere a. solvere; solutio exactionis duorum grossorum JanStat [szyk zmienny] (4:3;4;3): RejZwierz 101; wítawiamy: áby wyciągánié dwu grofzy ták było płacono ze wsi y máiętności kłařtornych/ iáko ze wsi Szlácheckich zwykło Podymné bydz płacono. SarnStat 352; w Mázowfzu pokornie nas próřili/ áby byli wolni od płácenia Podymného dwu grofzy SarnStat 353; Item/ [...] kmiećie [...] z kořdęgo łanu ořiadłęgo ná dzień świętego Marćiná ná kořdy rok Podymného po dwa grofzá monęty [...] będą dáwać y płáćić SarnStat 1055, 349, 350 [2 r.], 352, 888 marg, 928 marg (12); [LustrKrak I 249, II 43, 44].

Wyrażenie: »podymne z łanu, [ex laneis]« (2): Król od wízytkich podatków fzláchtę wolną czyni, iedno Podymné z łanu łobie zořtáwia. SarnStat 349; Podymného z cáłęgo łanu dwa grofzá máią bydz dáwané. SarnStat 351; [LustrSand 256].

Szeregi: »podymne, (a(l)bo) poradlne« [szyk 3:2] (5): Podimne ábo poradlne pořpolitą myńcą álbo Práfką niech będąćie płaconé. SarnStat 888 marg; Téż wítawiamy: áby Monétá w Króleřtwie pořpolićie bieřąca/ to ieft/ Pułgrořzki zá podatki dwu grofzu (które niektórzy Królewkié y Porádlné/ á niektórzy Podymné zową) wízędy bylá bráná SarnStat 928, 349, 351, 354.

[»podymne albo stołowe«: Item podymnego albo stołowego płacą insimul ... mc. O/23/12 LustrKrak II 43, 44.]

Synonimy: a. krolewskie, łanowe, poradlne.

Cf [PODYMIE], [PODYMOWE]